

dárný důvod, že volně puštěný dobytek působí i na ostatní ploše služebního pozemku škodu. Tento ohled nemá však platnosti v projednávaném případě, kde nejde o pozemek hospodářsky vzdělávaný, nýbrž o prujezd ve stavení, tedy o prostoru dvěma zdmi ohraničenou a jen v této míře volnému pohybu přístupnou. Z této příčiny nelze ani tento případ pokládati za vybočení z přípustných mezí zřízené služebnosti. Nárok žalobní nelze tedy ani v tomto směru uznati důvodným a ježto i v ostatních směrech jest s hlediska právní povahy služebnosti zřejmě pochybeným, rozhodl soud odvolací věc po právní stránce bezvadně, zamítнув návrh žalobní.

Čís. 2746.

K rozhodnutí o žádosti za přeměnu rozvodu v rozluku není příslušným žádný tuzemský soud, třebas manželé jsou zdejšími státními příslušníky, nebydlí-li ani ten ani onen z manželů v tuzemsku. Lhostejno, zda dobrovolný rozvod byl povolen v tuzemsku či v cizozemsku či rozvod nedobrovolný v cizozemsku.

(Rozh. ze dne 19. června 1923, Nd II 89/23.)

Nejvyšší soud zamítl návrh, by dle §u 28 j. n. určen byl některý tuzemský soud místně příslušným k rozhodnutí o žádosti Františky W-ové o její žádosti za povolení rozluky jejího manželství, ohledně kterého byl usnesením zemského civilního soudu ve Vídni ze dne 17. března 1915 povolen dobrovolný rozvod od stolu a lože.

Důvody:

Františka W-ová podala u krajského soudu v Olomouci žádost, by jí bylo dáno povolení k uzavření nového sňatku. Jelikož žádosti této lze rozuměti jen v tom smyslu, by byla navrhovatelce povolena rozluka jejího manželství, již rozvedeného (viz § 15 a násl. zákona ze dne 22. května 1919 čís. 320 sb. z. a n.), jest zkoumati, zdali jsou zde podmínky §u 28 j. n. pro určení tuzemského soudu místně příslušného k jednání a rozhodování o oné žádosti. V tomto směru bylo uváženo toto: Z ustanovení §§ 20 a 24 zákona ze dne 22. května 1919 čís. 320 sb. z. a n. plyne, že, není-li dán důvod místní příslušnosti ani dle čís. 2, ani dle čís. 3 §u 20 cit. zákona, nelze se u zdejších soudu vůbec domáhati pouhou žádostí dle §§ 15—17 téhož zákona přeměny rozvodu manželství v jeho rozluku, a není proto místa pro použití §u 28 j. n. k určení soudu místně příslušného. Neobsahuje § 20 cit. zákona pro případ, kde ani ten ani onen z manželů nemá svého obecného soudu v tuzemsku, předcházel-li rozvod buď dobrovolný, ať v tuzemsku nebo v cizozemsku, ať nedobrovolný rozvod v cizozemsku, žádného předpisu o místní příslušnosti, což ohledně rozvodu ať dobrovolného, ať nedobrovolného, jenž byl proveden v cizozemsku, plyne nad veškeru pochybnost z ustanovení §u 24 cit. zák., jímž v podobě výjimky stanoveno pravidlo pro případy, nespádající pod ustanovení §u 20 téhož zákona. Tím zákono-

dárce v takovýchto případech vyloučil vůbec možnost přeměny rozvodu v rozluku manželství na základě pouhé žádosti, a platí to také pro tuzemce, když žádný z manželů a příslušníků tuzemských — nemá v čase podání žádosti za rozluku v tuzemsku svého obecného soudu. Poněvadž Františka W-ová dle obsahu své žádosti, a rovněž tak i Josef Bedřich W. bydlí ve Vídni, jest její žádost za přeměnu dobrovolného rozvodu jejich manželství v cizozemsku (ve Vídni) povoleného v rozluku manželství, vůbec nepřípustná a nelze proto pro nedostatek podmínek Šu 28 j. n. určití soud tuzemský, který by byl místně příslušným k projednávání a rozhodnutí její žádosti.

Čís. 2747.

V tom, že nepominutelný dědic nebyl v závěti ustanoven dědicem, nýbrž jinak obmyšlen, nelze spatřovati vydědění.

(Rozh. ze dne 20. června 1923, R I 536/23.)

Žádosti zůstavitelovy dcery a jejích dítek o vyměření povinného dílu pozůstalostí soud nevyhověl a poukázal žadatelky na pořad práva. Rekursní soud usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu zůstavitelových vnouček.

Důvody:

Stěžovatelky vycházejí z mylného předpokladu, že jejich matka byla v závěti svého otce ze dne 19. června 1917 vyděděna. Tím, že někdo nebyl v poslední vůli ustanoven dědicem, nebyl ještě vyděděn. Vyděděním rozumí se projev vůle zůstavitele, že nepominutelný dědic má z některého zákonného důvodu pozbyti nároku na povinný díl. Tento projev může se státi výslovně, nebo také mlčky tím, že zůstavitel úplně pomine v závěti dědice nepominutelného. Zde však není takového projevu vůle. Zůstavitel zanechal v závěti ze dne 19. června 1917 své dceři Anně F-ové odkaz 1000 K v hotovosti a dále určil, že má doživotně bráti úroky ze 30.000 K. Jeho dcera Anna F-ová nebyla tedy vyděděna, t. j. zbavena veškerého nároku na pozůstalost, i nároku na povinný díl, nýbrž nanejvýš snad jen zkrácena v povinném dílu, a byla by proto mohla žádati po případě pouze doplnění povinného dílu. Tohoto práva se vzdala, jak nižšími soudy nyní právoplatně vysloveno — prohlášením, že přejímá odkaz 1000 K a odkaz práva, bráti doživotně úroky ze 30.000 K, — nároku na povinný díl neuplatňuje; — a jest úplně srovnána s tím, aby pozůstalost byla odevzdána podle závěti. Z toho však plyne, že usnesení nižších soudů neodporují spisům, pokud se v nich uvádí, že Anna F-ová nebyla vyděděna, a že jest neodůvodněna též další výtku, že se rozhodnutí nižších soudů, jimiž stěžovatelky s nárokem na povinný díl byly odkázány na pořad práva — příčí zákonu, protože prý dle Šu 780 obč. zák. vydědění Anny F-ové nemůže mít škodlivých práv-